

Taxuskever nauwelijks nog adequaat te bestrijden

Veranderende levenscyclus en gebrek aan insecticiden
verhinderen effectieve bestrijding

‘De taxuskever geldt al geruime tijd als een plaag in de boomkwekerij, maar nu zien we het aan alle kanten uit de hand lopen.’

Dat zegt Wilma Windhorst, adviseur boomteelt bij adviesbureau Agropoli. Windhorst constateert dat de levenscyclus van de taxuskever ingrijpend is veranderd. Dat bemoeilijkt effectieve bestrijding van het insect. Daarnaast zien boomkwekers zich geconfronteerd met een verschriving van het aanbod van effectieve bestrijdingsmiddelen. ‘We redden het niet meer met wat we nu aan middelen beschikbaar hebben.’

Auteur: Paul van der Sneppen
Foto's: Wilma Windhorst

De taxuskever is nauwelijks of niet meer adequaat te bestrijden, zeggen de experts die Boom in Business spreekt. Het middelenpakket is ontoereikend om de kever aan te pakken. Het insecticide Steward van DuPont was tot twee seizoenen terug één van de laatst overgebleven effectieve chemische bestrijdingsmiddelen met een toelating voor de sierteelt. Fabrikant DuPont heeft die toelating echter zelf ingetrokken. De rechten voor die toepassing heeft het bedrijf kort daarop overgedragen aan Syngenta. Sindsdien kijkt de sierteeltsector reikhalzend uit naar hernieuwde toelating van het insecticide.

Larven

‘Met het wegvallen van Steward is de bestrijding van de taxuskever heel zwaar komen te leunen op

de aanpak van de larven’, zegt Jeroen van der Meij, projectleider onderzoek boomteelt bij adviesbureau Delphy. ‘Het is nu extra belangrijk om in het najaar goed op te letten of er larven in de teelt zitten. Telers moeten er meer dan ooit voor waken dat ze in het volgende stadium van hun levenscyclus geraken, want wie met veel kevers te maken krijgt, heeft nu écht een groot probleem. Bestrijd de larven tijdig met aaltjes of met het biologische middel BIO 1020 van Bayer, een schimmel.’

Maar daarmee is volgens Windhorst het probleem niet meer in alle gevallen op te lossen. Zij constateert namelijk nog een heel ander probleem. De levenscyclus van de taxuskever is aan grote veranderingen onderhevig, waardoor effectieve bestrijding steeds lastiger wordt. Een sluitende verklaring voor die ontwikkeling heeft ze niet. ‘Maar we zien

wel duidelijke verschuivingen. De ei-afzet is al een aantal jaren aan het verschuiven naar later in het jaar. Normaliter verwacht je eind juli en in augustus en september larven aan te treffen. We zien nu dat we ook half oktober nog nét uitgekomen larven vinden. De hele levenscyclus van die laatkomers verschuift en daarmee spreiden de verschillende stadia van de levenscyclus zich over een groot deel van de seizoenen.’

Stramien

Dat compliceert de bestrijding. Voorheen voltrok de bestrijding van de taxuskever zich volgens een vast en overzichtelijk stramien. Begin juni troffen boomkwekers de eerste kevers aan. Na twee tot drie weken werden dan de eerste gewasbespuitingen ingezet. Eind september werd de bestrijding

Taxuskevers

'Zelfs in september komen er nog nieuwe kevers uit'

van de kever gestaakt. De larven werden dan in september bestreden met aaltjes. Na die laatste interventie was de populatie doorgaans vrijwel helemaal opgeruimd.

Nu is er volgens Windhorst een situatie ontstaan waarin de keverbestrijding in september nog niet gestaakt kan worden, omdat er dan nog larven verpoppen en er nieuwe kevers uitkomen. 'De aanpak van de larven proberen we nu zo veel mogelijk

naar later in het jaar te verschuiven. Maar zelfs dan is de bestrijding niet altijd optimaal, omdat de aaltjes bij lage temperaturen de zeer jonge larven moeilijker parasiteren. Bovendien zijn op dat moment nog niet alle larven uit, dus we krijgen ze gewoon niet allemaal meer te pakken in het najaar.'

Winter

Naar de oorzaak van de veranderingen in de levenscyclus kan Windhorst slechts gissen. 'Lang dachten we dat het lag aan de zachte winters, maar dat idee lijkt achterhaald. Ook na de strenge winters van een paar jaar terug vonden we in maart net uitgekomen larven. Dat is dus ei-afzet van in de winter.'

Op de vraag of klimaatverandering een rol speelt bij het gedrag van de taxuskever, moet Windhorst het antwoord schuldig blijven. 'Ik durf daar niet zo veel over te zeggen. We doen uitgebreide waarnemingen volgens een gedegen systematiek. We kijken en documenteren goed, maar ik blijf natuurlijk vooral een ervaringsdeskundige en zeker geen wetenschapper.'

Weerextremen

Wel waagt Windhorst zich voorzichtig aan de suggestie dat de weerextremen van de laatste acht

LET OP: NIET ALLE KAARTEN OP STEWARD

Ook al komt Steward beschikbaar dan moeten we daar niet al onze kaarten op zetten want met de vier keer spuiten waar Wilma Windhorst het in dit artikel over heeft ontstaat er gegarandeerd resistentie en dan ben je pas echt ver van huis. Als Telermaat hebben wij al resistente kevers waar genomen.

We zullen dus met aaltjes verder moeten. Het klopt dat aaltjes bij lagere temperaturen minder goed werken. Samen met BASF hebben wij echter een aaltje dat ook bij lage temperaturen (7 graden) zijn werk nog goed doet.

Van Bio 1020 is er sinds deze zomer een vloeibare variant, de MET52 beschikbaar. Omdat de bestrijding van taxuskever en larve niet op het etiket staat is daar is wellicht een KUG op te krijgen. Dat zou voor de taxuskever bestrijding een goede aanvulling zijn.

Peter van Dongen, Telermaat

5 min. leestijd

ACHTERGROND

Hester van Gent

Larven van de taxuskever. Verschillende stadia van ontwikkeling in één vondst

jaar van invloed zijn op de levenscyclus van de taxuskever. 'In de zomer van 2015 hadden we een droogteperiode van maar liefst acht weken. We zagen in die periode kevers die geen eieren aflegden. Het heeft er dus alle schijn van dat ze zich aanpassen aan de omstandigheden. Ze lijken af te wachten tot de droogte voorbij is, om vervolgens alsnog eieren af te leggen.'

Zowel Windhorst als Van der Meij maakt zich zorgen over het verschaalde middelenaanbod in de strijd tegen de taxuskever. Het maakt de sierteelt kwetsbaar. Van der Meij hoopt daarom dat het middel Steward snel weer beschikbaar komt voor gebruik in de boomkwekerij. 'Het is een heel effectief middel tegen de kever gebleken. Eigenlijk is het onmisbaar in het totaalpakket van middelen die we kunnen inzetten tegen de taxuskever. Het is bovendien lastig uit te leggen dat Steward gewoon gebruikt mag worden op kool en zacht fruit, maar niet in de sierteelt. Dat moet snel worden gerepareerd.'

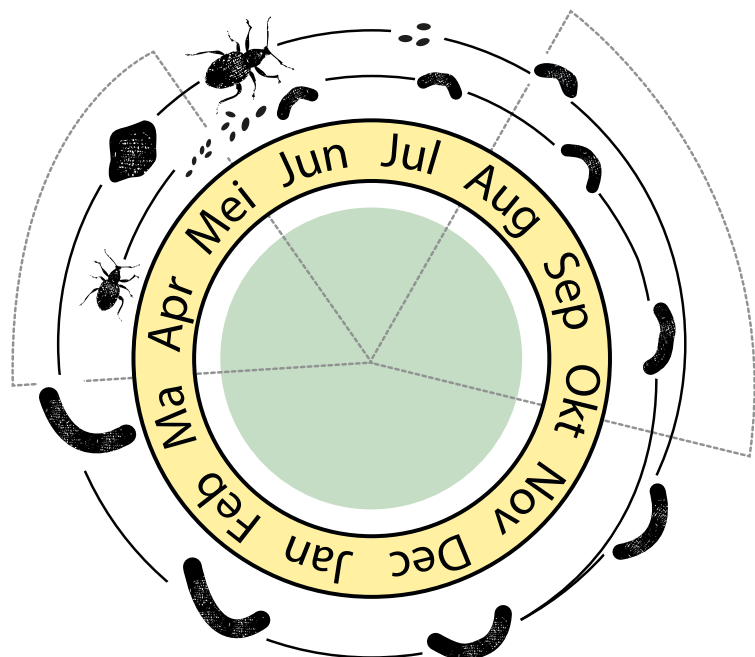
Oponthoud

Syngenta onderschrijft dat. Het bedrijf laat Boom

in Business niettemin weten dat er nog geen aanvraag is ingediend. Er wordt nog hard gewerkt aan een nieuwe formulering voor de toelating van Steward in de sierteelt. Toch valt die toelating niet op korte termijn te verwachten. De woordvoerder van het bedrijf waagt zich ook niet aan voorspellingen over het tijdspad. Het oponthoud heeft onder meer te maken met aangescherpte eisen voor de werkzame stof Indoxacarb. In het uiterste geval moet Syngenta nieuw onderzoek doen voor de toelating; daar kunnen jaren overheen gaan. Windhorst ziet in de terugkeer van het middel bovendien geen oplossing voor alle problemen. 'Dan zou de toelating voor het gebruik uitgebreid moeten worden. Voorheen konden we het maar vier keer per jaar toepassen. Dat was net toereikend voor de zomer. Met het oog op alle veranderingen in het gedrag van het beestje is dat nu beslist ontoereikend.'

LEVENSCYCLUS TAXUSKEVER

De levenscyclus van de taxuskever (onder normale omstandigheden): vanaf half maart tot begin juni zijn de larven actief en vreten ze aan wortels. Vanaf half april tot eind juni verpoppen de larven. Van half mei tot begin oktober zijn de kevers actief en vreten ze aan de gewassen. Van begin juni tot begin oktober leggen de vrouwtjes hun eieren. Vanaf half juli tot begin november zijn er weer larven actief. Begin november gaan de larven in rust.

'We kunnen alleen nog maar de larven bestrijden'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boom in Business.nl/artikel.asp?id=23-6891